

En dir l'arcangel a la Verge Maria que el fill de Deu es volia fer home en les entranyes de la d'Ella i que aquesta operació es realitzaria per obra de l'Esperit Sant ens era revelat amb mes claredat que mai des de la caiguda del paradís el misteri de la Santíssima Trinitat. Maria, plena de gravia era mes capaç d'entendre'l que tots els doctors plegats. I encara ara per tenir una noció científica d'aquesta Trinitat que ha creat i sosté els cels i la terra, per entendre-podriem dir en un llenguatge humà - el mecanisme de la divinitat- es util pensar en la Verge Maria amb la qual la Trinitat divina s'al·lia per dur a terme l'encarnació de Deu Fill.

Obscurista en el cor de l'home la noció de la Trinitat divina per culpa del pecat original que havia interposat entre Deu i l'home distancies immenses, palpita no obstant en els llibres de l'Antic Testament. Els Sants d'Israel -perque el poble d'Israel fou l'unic que comptava amb veritables sants- en conservarien una idea que en alguns d'ells, escriptors inspirats, com Isaies i David, es molt precisa. La missió del poble d'Israel consistí a conservar la noció de l'existència de d'un sol Deu, de la unitat de Deu, i la de la Trinitat s'havia corromput fins a inventar families de deus i deificant les besties.

Abans de la encarnació, de la redempció i de la il·luminació del cristianisme per l'Esperit Sant, la idea de la Trinitat no era necessaria i potser

grec
 hauria fet nosa. Només el filosof Plató la intuï per un voler de Deu, segurament perquè tenia l'humilitat de creure en la limitació de la ciència humana.

Peró en el moment de l'encarnació era necessari descorre una mica del vel del misteri. Se'ns en donará una noció esquemática, però suficient, una noció científica. Menys sabem de l'electricitat que, tot i tenint un coneixement exactíssim dels seus efectes, no sabem ni definir-les. Sense abusar de veure aspectes trinitaris en la naturalesa es pot afirmar que l'exemple de l'electricitat ajuda a comprendre el vertiginós misteri. L'aigua es l'element primer-l'element pare-el " Pare viu ", deien els antics; l'aigua engendra el salt i el salt te tanta personalitat que de l'aigua en cascada en diem un salt, i el salt es fill de l'aigua, aquets dos recursos, l'aigua i el salt en procedeix una tercera cosa, la força.

La comparança no pot esser només que sumària i grollera. Amb permis doncs e sigui dit que l'aigua es el Pare el salt el Fill i la força l'Esperit Sant.

Més intel·lectual i mes just és l'exemple de l'anima humana, feta segons una frase de Deu en el moment de la creació, a imatge i semblança seva.

. La nostra ánima engendra el pensament i el pensament es revela a l'exterior per la paraula: l'amor reciproc de l'anima pel seu pensament i paraula es un tercer fet innegable, una força, que potser en podriem dir l'entusiasme.

(Aquesta paraula que ve no l'entenc ,sembla que diu crexi)

Crexi en Deu. Però "digueu-me el nom de Deu i el nom del seu fill ,si el sabeu," deia Salomó deu segles avans de Jesucrist.(Proverbi VIII,22.) " Deu ningú no l'ha vist mai;l'unigenit de Deu que es en el sí del Pare,aquest l'ha revelat." -dirà despres l'evangelista Sant Joan(I-18.) Jesus ens ensenyarà que Deu es Pare, es el Pare,pare d'un Fill del qui David dirà que "ha estat engendrat abans de l'alba ", o sigui abans que el mon fos món,abans que el temps- que es la mesura de les coses creades,pare d'un fill que ell engendra eternament. D'aquest Fill, que no és una personificació sino una personalitat, Sant Joan en dirà el Verb, ço que vol dir: la paraula de Déu, el seu pensament etern,que permaneceix sempre en el sí del Pare,esclat de la gloria,imatge i substància del Pare ".Dirà Sant Pau. (Hebreus,I,3).

L'Esperit Sant no es engendrat com el Fill,sino que procedeix de l'amor que estenen l'un a l'altre el Pare i el Fill i es també una persona,la tercera persona de la Santissima Trinitat. Adhuc en l'ànima humana existeix aquest amor entre ella i el seu pensament,entre el pensament i ella. En qualsevol home,especialment en l'artista,aquest amor es una tercera cosa ,distinta de l'ànima ni el pensament : de l'ànima i el pensament,o la paraula, en procedeix (surt) ~~esta~~ fatalment l'amor. En la S,T.aquest amor no és engendrat: es simplement proce-

dent del Pare i del Fill. El que podriem dir-ne el mecanisma de la S. Trinitat de la vida íntima de Déu s'acaba amb l'Esperit Sant que n'es la última fase.

Las tres persones son un sol Deu, la mateixa i única naturalesa divina. En elles hi ha una sola intel·ligencia una sola potencia, una sola voluntat i no hi ha entre elles ni prioritat de temps ni superioritat jerárquica perquè en les tres persones només hi ha una naturalesa divina. Totes les accions son comuns a les tres divines persones, perquè en elles només hi ha una intel·ligencia i una voluntat, però els hi atribueixen els actes que son mes adients amb les característiques que implica la distinció de persones i el, nom, de Pare, de Fill i d'Esperit Sant. I malgrat no haver-hi en elles prioritat de temps ni de jerarquia el Pare es l'origen, el principi de les altres dos Persones. Per això Jesús i nosaltres li diem pare perquè engendra el Fill, semblant a Ell mateix perquè el Pare li comunica la seva naturalesa i la seva vida. Li atribuïm l'origen i creació del mon quan diem: "Crec en Deu Pare Totpoderós, Creador del cel i de la terra." =o es pás cert que la creació es degui a una única Persona :es deu a totes tres. Però la propietat d'origen de tot es atribuïda sempre al Pare, perquè d'Ell realment procedeixen les altres dues persones. Igualment en el cas del Fill: Com sigui que procedeix del Pare es realment el Fill i essent la manifestació de la intel·ligencia paterna l'expressió del pensament diví, li atribueixen

buim la saviesa.

Engendrar es propietat del Pare,esser engendrat es preopietat del Fill:procedir del Pare i del Fill per obra de l'amor, delque podriem dir-ne l'entusiasme,es propietat de l'Esperit Sant. I a L'Esperit Sant que chou les operacions de la vida intima de Deu es un amor subsistent,una Persona real e que li atribuim per aquesta raó les virtuts de perfeccionament,santedat i unió.^{d/}

Les tres Persones son distintes,peró son un sol Deu,amb unes propietats per a cada una de les persones derivades de la relació d'origen, relació que-cal repetir-ho--no implica prioritat de temps,perque les Tres Persones són una sola substancia,un sol Deu. Hi ha unitat de naturalesa,naturala lesa indivisible i trinitat de persones,que no es pas igual a triplicitat segons fa observar el XI Concili de Toledo. No pot dir-se amb exactitut -afeigeixen Concili de Toledo- que en Deu no existeix una Trinitat,sino que cal dir que Deu és Trinitat."

(Em sembla que aquest capitol no es acabat.)